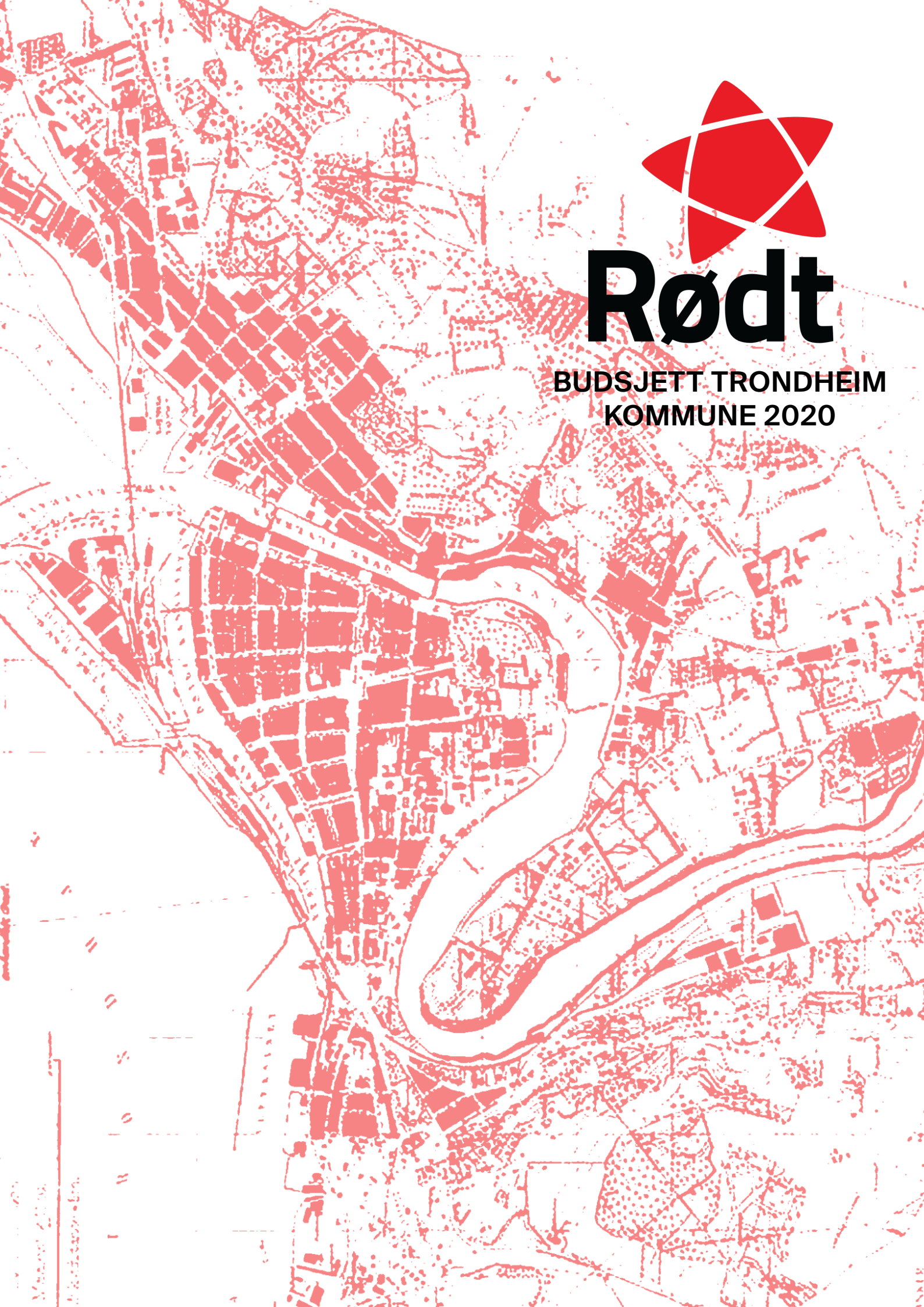

Rødt

**BUDSJETT TRONDHEIM
KOMMUNE 2020**

Rødt

INNHold

- S.4:.....BUDSJETT TRONDHEIM KOMMUNE 2020**
- S.5:.....FOND**
- S.6:.....EIENDOMSSKATT / OVERSKUDD 2019**
- S.7:.....TRONDHEIM KOMMUNES HANDLINGSREGLER**
- S.8:.....SYKEFRAVÆR / BARNEHAGE**
- S.9:.....BARNEHAGE**
- S.10:....SKOLE / BARNE- OG FAMILIETJENESTEN**
- S.11:.....BARNEVERN / FAMILIETILTAK**
- S.12:.....KVALIFISERING OG VELFERD / PSYKISK HELSE OG RUS**
- S.13:....BO- OG AKTIVITETSTILBUD**
- S.14:....HELSE- OG OMSORGSTJENESTER**
- S.15:....VERBALFORSLAG**
- S.16.... HELSEHUS**
- S.17.... EN LEVENDE KULTURBY**
- S.18:....MILJØ OG KLIMA**
- S.19:.....TEKNISKE TJENESTER**
- S.20:...INVESTERINGER / TEKNISKE TJENESTER**
- S.21:....SOSIAL BOLIGBYGGING**
- S.22:...INVESTERINGSBUDSJETT**

Budsjettet Trondheim Kommune 2020

Kommunedirektørens forslag til budsjett for Trondheim kommune er mye strammere enn fjorårets. Det ikke mulig å gjennomføre barnehageløftet uten å ramme helse og velferd eller psykisk utviklingshemmede innenfor kommunedirektørens inntektsrammer. Hvilke muligheter finnes egentlig?

Rødt mener det er mulig å bruke 1840 millioner mer enn kommunedirektørens budsjettforslag de neste fire årene, og fremdeles levere et budsjett i balanse. Vi velger å levere et forsvarlig budsjett med overskudd som ikke benytter hele dette mulighetsrommet, men henter midlene fra å ikke betale ekstraordinære avdrag, samt noe fra netto avkastning av kraftfondet.

	2020	2021	2022	2023
Ekstraordinære avdrag	220	260	297	298
Netto avkastning fra kraftfondet til drift fremfor investering	87	114	117	119
Redusere disposisjonsfondet til 500 mill	71	61	98	98
Mulighetsrom - Midler til drift	378	435	512	515

Avdrag på lån

Kommunedirektøren har lagt inn store ekstraordinære avdrag hvert eneste år i fireårsperioden. Det er ingen rimelig argumentasjon for dette i budsjettet. Det er både lovlig og innenfor normal økonomistyring å bruke disse midlene til drift, slik det er gjort i alle år før 2017.

De ekstraordinære avdragene kommer i tillegg til at ny kommunelov reduserer avdragstiden fra 37 år til 28 år. Det mener staten er tilstrekkelig for å sikre at verdiene ikke forringes.

	2020	2021	2022	2023
Ekstraordinære avdrag	220	260	297	298

Fond

Kraftfondet

Utbytte og lånerenter fra Trondheim energiverk (TEV) var tidligere viktig for finansiering av drift av Trondheim kommune. TEV var kommunens arvesølv. Etter at TEV ble solgt i 2002 ble netto avkastning av kraftfondet like viktig for å sikre velferden for Trondheims innbyggere. Hvert eneste år bidro kraftfondet med om lag 140 millioner til drift. Så vedtok bystyret at overskuddet ikke lenger skulle gå til drift, men til investering, med full virkning fra 2019.

Det er faktisk både lovlig og normalt at netto avkastning benyttes til drift. Også Statens pensjonsfond bruker avkastning til drift. Vi er ikke kjent med at noen annen kommune har innført en tilsvarende handlingsregel for bruk av fondsavkastning.

Økt inntekt:

	2020	2021	2022	2023
Netto avkastning fra kraftfondet til drift framfor investering	87	114	117	119

Disposisjonsfondet

Disposisjonsfondet er i løpet av de aller siste årene bygd opp til rekordhøye 810 millioner. Klæbus fond på 34 millioner kommer i tillegg.

Alle kommuner må ha et disposisjonsfond dersom det oppstår ei krise, som finanskrisa i 2008, men det må stå i forhold til reell risiko. Kommunen har aldri hatt driftsunderskudd på over 100 millioner. Den eneste tenkelige krisen som kan inntreffe er at kraftfondet ikke gir avkastning, eller kanskje til og med går med tap. Beregnet avkastning fra kraftfondet er 260 millioner.

Over de siste fire år har Trondheim kommune gått med til sammen en milliard mer i overskudd enn budsjettert. Overskuddet fra i fjor på 226 millioner har i all hovedsak gått til å dekke det siste årets svake avkastning fra kraftfondet, og til å øke bufferfondet. Bufferen er urimelig stor, og vil ved utgangen av 2023 trolig være mye høyere enn budsjettert. Etter Rødts mening vil det holde med 500 millioner i disposisjonsfondet.

	2020	2021	2022	2023
Redusere disposisjonsfondet til 500 mill	71	61	98	98

Renteprognozen

Trondheim kommune har en stor andel gunstige, langsiktige lån med høy forutsigbarhet i Kommunalbanken (KBN). Sammenholdt med utviklingen i referanserenten NIBOR i Norges banks pengepolitiske rapport 3/19 tilsier det etter vårt skjønn bedre betingelser enn det som skisseres i kommunedirektørens rentebudsjettering, med mindre finansutgifter enn forutsatt.

Eiendomsskatten blir enda mer usosial

Regjeringen har innført et tak på eiendomsskatt på 5 promille for 2020, og har varslet at dette skal ned til 4 promille fra 2021. I kommunedirektørens budsjettforslag er det foretatt en såkalt kontorjustering av takstene slik at de nå blir på 170% av den taksten som ble fastsatt i 2003. For å opprettholde inntektene på samme nivå som tidligere er bunnfradraget senket fra 500 000 til 300 000. Det betyr at alle med små nøkterne leiligheter får økt eiendomsskatt, mens den settes ned for de med store hus og leiligheter med høy standard og god beliggenhet. Skal bunnfradraget økes slik at det blir like rettferdig som før vil det koste kommunen omkring 140 millioner.

Situasjonen blir enda verre i 2021. Vi må regne med at regjeringen gjennomfører sitt varslede kutt i eiendomsskatt til 4 promille. Kommunen kan kompensere med å øke takstene med enda 10%, men inntektstapet vil likevel bli på 70 millioner. Det er ikke tatt høyde for dette i kommunedirektørens budsjettforslag for årene 2021 til 2023. Skal inntektene fra eiendomsbeskatning opprettholdes vil man måtte senke bunnfradraget enda mer, trolig ned til omkring 150 000 kroner. Regjeringa gir dermed Trondheim kommune valget mellom å gjøre eiendomskattlegginga enda mer usosial, eller å la det gå ut over barnehager, eldreomsorg og psykisk utviklingshemmede. Dette er uakseptabelt for Rødt. For å kompensere for de sosiale utslagene av regjeringens diktat foreslår vi at bunnfradraget heves i første budsjett etter gjennomført omtaksering.

Verbalforslag:

Nedtrappinga av bunnfradraget som kommunen gjennomfører for å unngå inntektstap som følge av de nye øvre grensene for eiendomsskatt skal minimum reverseres i første budsjett etter omtaksering.

Verbalforslag:

Bystyret legger til grunn at når ny eiendomsskatt utformes etter nytaksering skal bunnfradraget minst tilbake til det nivå det hadde før regjeringens endring av maksimal skattesats.

Overskudd 2019

Er Trondheim gjeldstruet?

Dersom Trondheim hadde vært truet av en gjeldskrise ville budsjettering med store ekstraordinære avdrag, og bruk av netto overskudd fra kraftfondet til investeringer fremfor drift, vært både nødvendig og fornuftig. Etter Rødts mening er imidlertid gjeldsbomben en myte.

Trondheim Kommune har en total gjeld på 15,7 milliarder, men det er ikke denne gjelden som teller. Forklaringen er at nesten 6 av disse milliardene ikke dekkes av bykassa. Vei, avløp og renovasjon finansieres gjennom kommunale avgifter. Husleia i kommunale boliger skal finansiere alle utgifter etter selvkostprinsippet. I tillegg dekker staten renter og avdrag på noen investeringer direkte. Det er bykassegjelda på 9,94 milliarder som teller. Dette er ikke et særegent standpunkt for Rødt. Kommunedirektøren deler også denne oppfatningen.

Trondheim kommune har et kraftfond på 7,1 milliarder. Netto gjeld er altså 2,8 milliarder. For hver av de omkring 200 000 innbyggerne i Trondheim blir det 14 000 kroner. Gjeldsbyrden er altså ikke spesielt skremmende.

Trondheim kommunes handlingsregler

I Lerkendal-erklæringen binder flertallskonstellasjonen, AP, SV, MDG og SP seg til å etterleve vedtatte handlingsregler i fireårsperioden. De går med dette lenger enn kommuneloven som fastslår at slike målsettinger skal være retningsgivende, men ikke bindende. De går faktisk også lenger enn kommunedirektøren selv, som i sitt reviderte budsjett har måtte gå ned til et netto driftsresultat på 1,2%. KS tror gjennomsnittlig netto driftsresultat i kommunene blir en 0,5%.

Handlingsregel 1- kapitalutgifter ikke mer enn 70% av frie inntekter

	2020	2021	2022	2023
Rammetilskudd	4128	4145	4178	4253
Skatt inntekt og formue	6686	6736	6782	6835
Eiendomsskatt	731	731	731	731
Refusjon ressurskrevende brukere	206	210	213	216
Flyktningeinntekter	382	352	282	282
Frie inntekter	12133	12174	12186	12317
Maks renter og avdrag	971	974	975	985

Handlingsregel 2- Gjeldsgrad ikke mer enn 70% av brutto driftsinntekter

Handlingsregel 3- Disposisjonsfond 5% av brutto driftsinntekter

Handlingsregel 3- Netto driftsresultat 2 til 2,5 % av brutto driftsinntekter

	2020	2021	2022	2023
Driftsinntekter TK	16600	17181	17782	18405

	2020	2021	2022	2023
Maks bykassegjeld	11620	12027	12448	12883
Minimum disposisjonsfond	830	859	889	920
Minimum driftsresultat	332	344	356	368

Også etter Rødts budsjett vil handlingsregelen for gjeld være oppfylt. Trolig overoppfylt siden all erfaring viser at de faktiske investeringer i en fireårsperiode ligger en milliard under de budsjetterte. Rødt mener imidlertid at det er uansvarlig politikk å operere med store overskudd og store fond som bygges opp i en periode der kommunen rammes av store statlige nedskjæringer.

Sykefravær

Fra kommunedirektørens eget budsjettforslag (s.14):

“Et sykefravær på 10 prosent representerer en kostnad for samfunnet på 700 millioner kroner. Reduseres fraværet med ett prosentpoeng, kan vi produsere flere tjenester og utføre flere oppgaver tilsvarende 70 millioner kroner.”

Trondheim kommune har store utgifter knyttet til vikartjenester som følge av sykefravær. Oppvekst og utdanning og Helse og velferd er områdene med høyest sykefravær. Det er tydelig at iverksatte tiltak ikke har fungert godt nok. ¼ av barnehagene i Trondheim har over 20 % sykefravær. Rødt mener det er nødvendig å øke grunnbemanningen i de utsatte sektorene. Erfaringer fra andre kommuner der dette har blitt gjort, eks. Stavanger, har vist at høyere grunnbemanning reduserer slitasjen på de ansatte, noe som reduserer kostnadene til vikarutgifter. Dette vil samtidig gi en bedre arbeidshverdag for ansatte, og et bedre tilbud på tjenestene til brukerne.

Barnehage

Bemanningsnormen blir nå fullfinansiert med 21 millioner i 2020 - et halvt år etter lovens krav. Kommunedirektøren foreslår samtidig en reduksjon i budsjetttrammen til barnehager med 14,1 millioner totalt, og barnehagene får i tillegg ikke fullfinansiert lønnskostnadene. De siste årene har vi sett stadige kutt i det spesialpedagogiske tilbudet i barnehagene. Rødt vil reversere disse kuttene. Føringene fra Trondheim kommune stiller større krav til at stadig mer av det spesialpedagogiske skal ivaretas innen det allmennpedagogiske tilbudet, men uten at det følger ekstra midler. Disse kuttene og kutt i budsjetttrammen går utover kvaliteten på tilbudet til barna, og da spesielt de mest sårbare. Kutt også i midler til minoritetsspråklige på grunn av færre flyktninger vil gå ytterligere utover tilbudet til de sårbare gruppene. Rødt mener en styrking av grunnbemanning i barnehagen er nødvendig. Økt bemanning vil gi lavere sykefravær, store innsparinger på vikarbudsjetten, og et langt bedre tilbud for barna.

Kommunal vikarpool

En stor andel av sykefraværet dekkes opp ved innkjøp av tjenester fra bemanningsbyråer, og er brukt som kompensasjon for lav grunnbemanning. Tall fra kommunedirektøren viser at Trondheim kommune i 2018 kjøpte tjenester fra bemanningsbyråer for hele 94,2 millioner kroner. Helse- og velferd kjøpte tjenester fra bemanningsbyrå for til sammen 43,9 millioner kroner, mens barnehager og skoler kjøpte tjenester for 38,2 millioner kroner (hvorav skoles andel kun utgjorde 0,635 millioner kroner). Rødt mener profittdrevne bemanningsbyråer ikke skal tjene penger på velferdstjenestene. Bemanningsbransjen er en trussel mot det organiserte arbeidslivet og fagbevegelsen som helhet, og folk går i langvarige midlertidige stillinger uten et skikkelig stillingsvern. Vi skal ikke ha et løsarbeidersamfunn der man står med lua i hånda og

Rødt mener vi må ha kommunale vikarpooler med faste ansettelser, heltidsstillinger med gode lønns- og arbeidsforhold og mulighet for fagopplæring. Det vil gi forutsigbarhet for de ansatte og en bedre kvalitet på tilbudet for brukerne. Stavanger og Bergen er eksempler på kommuner som har toppa bemanning og kommunale vikarpooler, og det med svært gode resultater. Rødt ønsker derfor å sette av 11,25 millioner kroner til å opprette en kommunal vikarpool for i første omgang barnehage, med 15 stillinger.

	2020	2021	2022	2023
Reversere kutt i spesialpedagogisk hjelp	3,1	6	6,9	6,9
Flere plasser til barn uten lovfestet plass	2	5	5	5
Reversere sommerstenging ekstra uke	0	5,5	5,5	9
Reversere økt foreldrebetaling	2,6	2,6	2,6	2,6
Økt grunnbemanning 20 stillinger	15	15	15	15
Vikarpool-15 stillinger	11,25	11,25	11,25	11,25
SUM	33,95	45,35	46,25	49,75

Skole

For at barn skal inkluderes i læringsfellesskapet må det være god tilpasset opplæring innen det ordinære tilbudet. I dag ser man at arbeidsoppgavene til lærere har økt i omfang, men at ressursene, i form av tid og bemanning, ikke har fulgt med. Det er nå innført en lærernorm i skolen. Kommunedirektøren presenterer det som om dette er skylden i at det nå ikke er økonomi til de andre yrkesgruppene i skolen. Tall fra Utdanningsforbundet viser derimot at det til sammen er kommet over 100 millioner kroner i statlige overføringer som skulle gått til tidlig innsats på 1. - 4. trinn, samtidig som man har redusert antall lærerårsverk. Det er altså kommunens egne prioriteringer som gjør at det nå er overtallighet blant miljøpersonell i skolen. Rødt mener vi må ha et sterkt lag rundt eleven og at det da er behov for flere yrkesgrupper inn i skolen, i tillegg til lærerne. Vi ønsker derfor å reversere kuttene innen skole generelt og reversere kuttene i andre yrkesgrupper i skolen, samtidig som vi styrker denne gruppen i kommende budsjetter. Rødt ønsker samtidig å reversere avvikling av søskenmoderasjon på SFO og kutt i spesialundervisning.

	2020	2021	2022	2023
Reversere kutt	8,9	8,9	12	12,6
Reversere kutt i andre yrkesgrupper	1,7	5,1	7,9	8,4
Reversere kutt i spesialundervisning	6,9	8,9	13,4	14
Reversere avvikling av søskenmoderasjon	10	10	10	10
SUM	27,5	32,9	43,3	45

Barne- og familietjenesten

En styrking av Barne- og familietjenesten (BFT) er nødvendig for å sikre at sårbare barn og familier får tidlig støtte, og for å bekjempe de stadig økende forskjellene. En satsning på støttesystemene mener Rødt vil gi store positive ringvirkninger og er tidlig innsats og forebygging i praksis, som vil lønne seg stort i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Rødt vil derfor reversere kommunaldirektørens usosiale kutt innen BFT, samt styrke de ulike fagområdene.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT):

Rødt støtter kravet i Trondheimsmanifestet om å styrke hver bydel med minst tre årsverk i PP-tjenesten. Det er svært lange ventelister på utarbeiding av sakkyndige vurderinger og det tar altfor lang tid før barna får den hjelpen de trenger. Tall fra GSI og SSB viser at Trondheim kommune ligger i verstingtoppen i landet når det gjelder antall barn/elever per fagstilling i PPT. Rødt mener det er viktig å styrke PPT for i større grad å kunne gi barn med særskilte behov hjelp på et tidligere tidspunkt, være tettere på barnehager og skoler med veiledning og støtte, samt redusere det store arbeidspresset som ansatte står i. Kommunedirektøren foreslår i forslag til budsjett at PPT skal styrkes med 1,5 millioner. Dette vil ikke på langt nær kunne dekke opp det reelle behovet i tjenesten. Rødt vil styrke PP-tjenesten med i alt 12 stillinger.

Barnevern:

Stadige kutt og lav bemanning i barnevern har over tid ført til at de mest sårbare barna og familiene ikke har fått den hjelpen de har hatt behov for, noe som er svært urovekkende. I følge Bufetat har det vært en drastisk økning i antall bekymringsmeldinger de siste årene. Samtidig har vårens avsløringer i Trondheim vist at bemanningssituasjonen i barnevern er prekær. De ansatte drukner i arbeidsoppgaver og resultatet er at barn ikke får den hjelpa de trenger. Når rammene ikke er på plass i barnevern er det åpenbart at slitasje, høyt sykefravær og høy turnover er konsekvensen. Rødt mener derfor det er nødvendig å styrke barnevern de kommende årene med 20 millioner, og på sikt bør det innføres en bemanningsnorm som sikrer et likeverdig tilbud i alle bydelene.

Familietiltak:

Området Familietiltak er ikke nevnt i rådmannens budsjett, noe Rødt mener er kritikkverdig. Det har blitt kutta flere stillinger på hver bydel det siste året, noe som vi er svært bekymra for. Familietiltak er et barnevernstiltak til sårbare grupper og et lavterskeltilbud med forebygging som formål. Dersom tiltaket pulveriseres, vil brukerne få langt større og sammensatte problemer på sikt. Et mål i Barnevernsstrategien er at flest mulig barn skal vokse opp i egen familie. I Trondheim skal alle barn i alderen 0-6 år ivaretas i hjemmet i stedet for at man kjøper tjenester av statlige institusjoner. Dette krever tett oppfølging i hjemmet og gode hjelpetiltak. Skal disse familiene ivaretas godt i hjemmet, må hjelpetiltakene være gode. Rødt mener derfor det er nødvendig å reversere kuttene som har vært i antall stillinger, samt styrke bydelene med i alt 3 millioner for å spesielt å ivareta fokus på Sped- og småbarnstiltak (0-6 år).

	2020	2021	2022	2023
Reversere kutt-krisetiltak	0	0	4,5	4,5
Reversere kutt administrasjon	2	2	3,5	3,5
Bevare tiltak Lade motor	1	1	1	1
12 nye årsverk i PPT	9	9	9	9
Styrking av barnevernet	20	20	20	20
Reversere kutt og styrke Familietiltak	9	9	9	9
SUM	41	41	47	47

Kvalifisering og velferd

Rødt støtter kravet i Trondheimsmanifestet om å styrke NAV-mottakernes sosialfaglige kompetanse med fire årsverk, slik at de som sliter med å forstå og/eller få tilstrekkelig støtte fra velferdssystemet vårt får riktig råd, veiledning og hjelp. Den siste tidens avsløringer har vist et prekært behov for at tjenestemottakere i NAV får en tettere veiledning og støtte enn hva som er tilfellet i dag. Mange brukere har sammensatte utfordringer som krever ansatte med høy kompetanse og mange nok ansatte. Rødt ønsker derfor å øke ressursene til NAV med fire nye årsverk.

	2020	2021	2022	2023
4 nye årsverk i NAV	3	3	3	3

Psykisk helse og rus

Rødt reverserer kommunedirektørens planlagte kutt i bemanninga. Vi styrker også helse- og overdoseteamet med ett årsverk.

Det må etableres flere lavterskel møteplasser og brukerstyrte tilbud der ansatte medarbeidere har erfaringskompetanse

	2020	2021	2022	2023
Reversere reduksjon i stillinger	1.9	4	4.3	3.1
1 nytt årsverk HODT	0,75	0,75	0,75	0,75
SUM	2,65	4,75	5,05	3,85

Bo- og aktivitetstilbud

Bo- og aktivitetstilbud

Tjenestene til personer i bo- og aktivitetstilbudene har det siste året vært under stort budsjettmessig press. Rødt mener dette ikke er en budsjettsprekk, men et underfinansiert område som over år har blitt presset og må tilføres flere midler. Trondheim kommune bruker minst på denne brukergruppen av alle sammenlignbare kommuner. Rødt vil som vi svarte i Trondheimsmanifestet, sikre at mennesker med utviklingshemming får et meningsfullt og verdig tilbud innenfor bo- og aktivitetstilbud, med budsjettering bedre enn ASSS-nivå, og at nødvendig bistand tilpasses den enkelte.

Vi mener at tjenesten må organiseres på en slik måte at personer som mottar tjenester i bo- og aktivitetstilbudene opplever fullverdige liv. Den enkeltes behov blir ivaretatt, der det legges til rette for individuell aktivitet, og et godt og meningsfullt liv. For å kunne nå de målene det er enighet om må det tilføres nye midler når tjenesten endres, ikke fortsette på samme måte som førte til den kritiske situasjonen området stod ovenfor i 2019.

Rødt setter derfor av 76 millioner ekstra hvert år i tillegg til kommunedirektørens forsterkning på 24,1 millioner; en samlet sum på 100 millioner pr. år i fireårsperioden.

	2020	2021	2022	2023
Styrke Bo-og aktivitetstilbudet	76	76	76	76

Helse- og omsorgstjenester

Helse og eldre

Rødt mener det er trist at Trondheim kommune drifter eldreomsorgen slik at kommunens økonomiske begrensninger setter standarden framfor det å tilfredsstille innbyggernes behov, og at de planlagte tiltakene i eldreplanen må opprettholdes for å øke kvaliteten på helse og omsorgstjenestene til et forsvarlig nivå.

Hjemmetjeneste

Rødt mener det er viktig med tidlig innsats så eldre innbyggere får bo hjemme så lenge de ønsker. En styrking av dagtilbudene og sosiale møteplasser for å unngå ensomhet må være hovedfokus. Det må være mulighetsrom i arbeidslistene til å ivareta de innbyggerne som mottar tjenester. Vi må bort ifra et stoppeklokkeregime som fratrar ansatte muligheten til faglige vurderinger. Forflytning mellom brukere må ivaretas i arbeidslistene til de ansatte, slik at arbeidslistene er gjennomførbare, uten at det går på bekostning av tjenesten brukerne har krav på. Rødt foreslår derfor å øke bemanningen i de 13 hjemmetjenestesonene med ett årsverk pr sone.

	2020	2021	2022	2023
Styrke bemanninga i hjemmetjenesten	9.75	9.75	9.75	9.75

Verbalforslag:

Tid til forflytning mellom brukerne er i dag ikke ivaretatt i listene til de ansatte. Bystyret ber rådmannen vurdere denne praksisen og sette inn passende tiltak for å løse opp i problemet.

Helse-og velferdssenter

Velferdsteknologi er en viktig satsing og tjenesten må organiseres i tråd med samfunnsutviklingen. Vi mener likevel ikke velferdsteknologi må komme i stedet for ansatte, og at fagfolk ikke kan erstattes med teknologi. Den eventuelle gevinsten teknologien gir bør komme pasientene og ansatte til gode, og på den måten føre til bedre tjenester, framfor kutt i rammer.

Nattbemanningen på helse og velferdssentere ligger i dag på et lavt nivå, og mange sykehjemsavdelinger står uten bemanning store deler av natta. Rødt ønsker å innfri krav 14 i Trondheimsmanifestet om minst en nattevakt pr. avdeling på helse og velferdssentre. Rødt mener derfor at kommunedirektøren må kartlegge hvor mange avdelinger som står uten personal til stedet i løpet av natta. I kommunedirektørens budsjettforslag er det foreslått innføring av lik nattbemanning på alle enheter, også der det av bygningsmessige årsaker er høyere bemanning i dag. Dette foreslås uten at det er foreslått midler til å gjøre noe med det bygningsmessige. Denne typen flatt kutt vil gå utover forsvarligheten, og vi vil derfor reversere dette, og på sikt trappe opp bemanningen på natt.

Rundt 80% av sykehjemsbeboerne i kommunen har en form for demens. En del av disse pasientene har på grunn av sin sykdom, utfordrende atferd. Dette er en kompleks gruppe som krever ansatte med høy kompetanse for å bli ivaretatt. Trondheim kommune leier i dag inn vektere for å gjøre dette, og i 2018 ble det brukt ca 3,5 millioner på denne typen innleie. Rødt mener det vitner om et behov for kompetanseheving samt bemanningsøkning. Alle ansatte som jobber med denne gruppen pasienter bør øke kompetansen sin gjennom et 2 dagers kurs i regi av ressurscenter for demens, som ressurspersoner ved enhetene gjennomfører i dag. Enheter med denne pasientgruppen bør ha en plan for videreutdanning i utfordrende atferd som en del av sine kompetanseplaner, og tilby dette til ansatte. Vi foreslår å bruke tilsvarende sum på kompetanseheving, som blir brukt på innleie av vektere.

Verbalforslag:

Et mindretall av sykehjemspasientene i kommunen er kognitivt friske. Dagens sykehjem ivaretar ikke denne gruppen tilstrekkelig. Rødt mener at det bør være et tilbud som er tilpasset denne gruppen, og ber kommunedirektøren utrede hvordan dette kan ivaretas.

Verbalforslag:

Bystyret ber kommunedirektøren kartlegge hvor mange avdelinger på sykehjem som står uten personale på natt.

Helsehus

MRSA er et globalt økende problem, vi mener avdelingen som er flyttet fra E C Dahls helse-og velferdssenter til Øya helsehus må ivaretas og kompetansen rundt multiresistente bakterier styrkes. Vi foreslår også en raskere opptrapping av det palliative teamet for å ivareta døende pasienter som ønsker å være hjemme, og å øke kompetansen blant ansatte ute på enhetene.

	2020	2021	2022	2023
Reversere planlagte effektiviseringstiltak	0	0	0	1
Reversere kutt i nattbemanning	5	10	10	10
Kompetanseheving - alternativ til vektere	3,5	3,5	3,5	3,5
Palliativt team	2	1	0	0
Kompetanseheving MRSA	0,5	0,5	0,5	0,5
Øke nattbemanning	0	10	10	10
Oppfylging av eldreplanen	20	40	60	80
Toppet bemanning HV-senter	6,75	6,75	6,75	6,75
Ekstra Trondheim døveforening	0,4	0,4	0,4	0,4
SUM	38,15	72,15	91,15	112,15

En levende kulturby

Rødt mener at kulturen har en verdi i seg selv og det er viktig med en sterk offentlig støtte til kulturfeltet for å sikre et levende og mangfoldig kulturliv. Vi ønsker at musikere, kunstnere og andre kulturaktører skal ha lyst til å leve, bo og skape i Trondheim. Om vi skal lykkes med det må kommunen prioritere det frie kunstfeltet i mye større grad enn man gjør i dag, og Rødt ønsker derfor et kulturløft for byen vår.

	2020	2021	2022	2023
Tilskudd til den norske kirke	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2
Reversere kutt: Aktiviteter for ungdom	0,2	0,2	0,2	0,2
Utstyrspott korps	0,2	0,2	0,2	0,2
Tilskudd til kunst og kulturtiltak profesjonelle	1,1	1,1	1,2	1,3
Reversere kutt kulturenheten	0,3	0,3	0,3	0,3
Reversere kutt Trondheim folkebibliotek	0,2	0,2	0,2	0,2
Brannsikring og utbedring TKF	1	1	1	1
Støtteordning til bydelsarrangementer	0,3	0,3	0,3	0,3
Støtte til mindre scener	1	1	1	1
Feministhus	0,5	0,5	0,5	0,5
SUM	0,6	0,6	0,7	0,8

Miljø og klima

Statkrafts forbrenningsanlegg på Tiller forsyner store deler av Trondheim med fjernvarme, og dekker omkring 30% av byens oppvarmingsbehov. Anlegget er underlagt strenge miljøkrav for fjerning av forurensing i form av både partikler og gass. Til tross for at forbrenning av avfall faktisk kutter klimagassutslipp med 3/4 sammenlignet med om restavfallet ble lagt på søppel-dynga utgjør energiforsyningen fra Statkrafts anlegg hele 28% av Trondheims utslipp.

For å bremse global oppvarming er det nødvendig å redusere utslippene av karbondioksid betydelig. Karbonfangst og håndtering (CCS) brukt på et moderne konvensjonelt kraftverk kan redusere utslippene til atmosfæren med 80-90 % sammenlignet med anlegg uten CCS. I Europa er det beregnet at karbonfangst fra avfallsforbrenning ved eksisterende anlegg kan fjerne mer enn 90 millioner tonn karbondioksid hvert år. Karbonfangst fra energigjenvinning er viktig for et bærekraftig avfallssystem, og for å skape en grønn, sirkulær økonomi. Ved Fortums energigjenvinningsanlegg i på Klemetsrud i Oslo er det i hele 2019 gjennomført et forsøk med karbonfangst og lagring som nå avventer statlig investeringsbeslutning i september 2020. Trondheim kan ikke stå på sidelinjen og vente. Rødt mener at vi må utrede fullskala karbonfangst og håndtering (CCS) ved Statkraft Varmes forbrenningsanlegg på Tiller og setter derfor av 20 millioner i vårt budsjett for å starte dette arbeidet.

Verbalforslag:

Bystyret ber kommunedirektøren innlede et samarbeid med Statkraft Varme om et forprosjekt for å utrede fullskala karbonfangst og håndtering ved Statkrafts forbrenningsanlegg på Tiller.

	2020	2021	2022	2023
Reversere redusert saksbehandlingskapasitet	0,2	0,25	0,3	0,3
Reversere redusert innsats klima	1,4	1,7	1,76	1,76
Forprosjekt karbonfangst til lagring	20	20	20	20
SUM	21,6	21,95	22,06	22,06

Tekniske tjenester

Metrobussene medfører høye krav til framkommelighet på det kommunale veinettet. Driftsbudsjettet må følgelig økes. Kommunaldirektøren foreslår at de økte kostnadene dekkes ved å redusere vedlikehold og reasfaltering av veiene som ikke benyttes av metrobussene. Videre forutsettes en betydelig reduksjon i standarden på vinterdrift i form av strøing og brøyting i bolig gatene. Denne prioriteringen vil føre til redusert framkommelighet og dårligere trafikksikkerhet for innbyggerne. Rødt mener at dette er en urimelig og unødvendig omfordeling som vil bidra til å forringe befolkningens oppslutning om miljøpakkens målsettinger.

Rødt foreslår å reversere kommunaldirektørens kutt i til vedlikehold, brøyting og strøing.

Verbalforslag:

Bystyret ber kommunedirektøren sørge for at verneombud og tillitsvalgte i bydrift og buss- og transportselskaper involveres tidlig i planprosessene knyttet til infrastruktur som berører kollektivtrafikken. De må få delta i brukergrupper, hvor også utøvende entreprenør er med, som kan komme sammen før anleggs- og utbyggingsfasen starter.

	2020	2021	2022	2023
Reversere kutt redusert vedlikehold vei	3	3,8	0	0
Reversere kutt redusert brøyting bolig gater	0	0	5	10
SUM	3	3,8	5	10

Eiendomstjenester

Manglende vedlikehold er ikke bærekraftig forvaltning av kommunens eiendomsmasse. Kommunedirektøren har derfor tidligere skjermet vedlikehold av formålsbygg fra kutt de siste årene. Dette er klokt for å forhindre fremtidige kostnader forårsaket av vedlikeholdsetterslep. Kommunedirektøren vil nå innhente vedlikeholdsetterslepet på eiendomsmassen i Klæbu på bekostning av opprettholdelse av tilstandsnivået i gamle Trondheim, samtidig som det foreslås kutt som medfører at vedlikeholdsramma reduseres med omkring 4% sammenlignet med i 2018. Dette mener Rødt er uklokt. Samtidig vil kutt i vaktmesterressurs og renholdsfrekvens også medføre en verdiforringelse av eiendomsmassen som kommer i tillegg til uheldige konsekvenser i form av dårligere arbeids- og læringsmiljø som følge av redusert kvalitet på disse tjenestene.

Kommunens strategi for å bygge sterke barnefelleskap (stein, saks, papir) vektlegger skolenes rolle som lokale samlingspunkt i bydelene. Der skal det legges til rette for tett samarbeid med idrett og kultur. Aktiv bruk av skolebygg både på dagtid og kveldstid er ikke forenlig med renhold av klasserommene kun annenhver dag.

Rødt vil reversere kutt i vedlikehold, vaktmesterressurs og renhold.

	2020	2021	2022	2023
Reversere redusert vedlikehold	3	3,5	4,5	4,5
Reversere redusert vaktmesterressurs	0,35	1,6	2	2
Reversere redusert renhold klasserom	0	0,8	1,1	1,1
Reversere redusert renhold kommunale bygg	0,75	1,6	1,85	1,85
SUM	4,1	7,5	9,45	9,45

Investeringer

Rødt mener at man må prioritere hverdagsidretten, idrettslag og barn og unge heller enn VM- og OL-fest og mener kommunen ikke kan ta på seg de store kostnadene det er knyttet til å bygge ut store anlegg tilpasset disse sjeldne anledningene. Vi foreslår derfor å redusere investeringen til Granåsen.

Sosial boligbygging

Rådmannen peker på at det er en del ledige kommunale utleieboliger i Trondheim, men Rødt mener det ikke skyldes mangel på etterspørsel, men at de boligene som tilbys ikke er av den kvaliteten, størrelsen eller det prisnivået som det er behov for. Dessuten er kriteriene for å få sosial bolig gjort strengere, og saksbehandlingstiden har vært alt for lang.

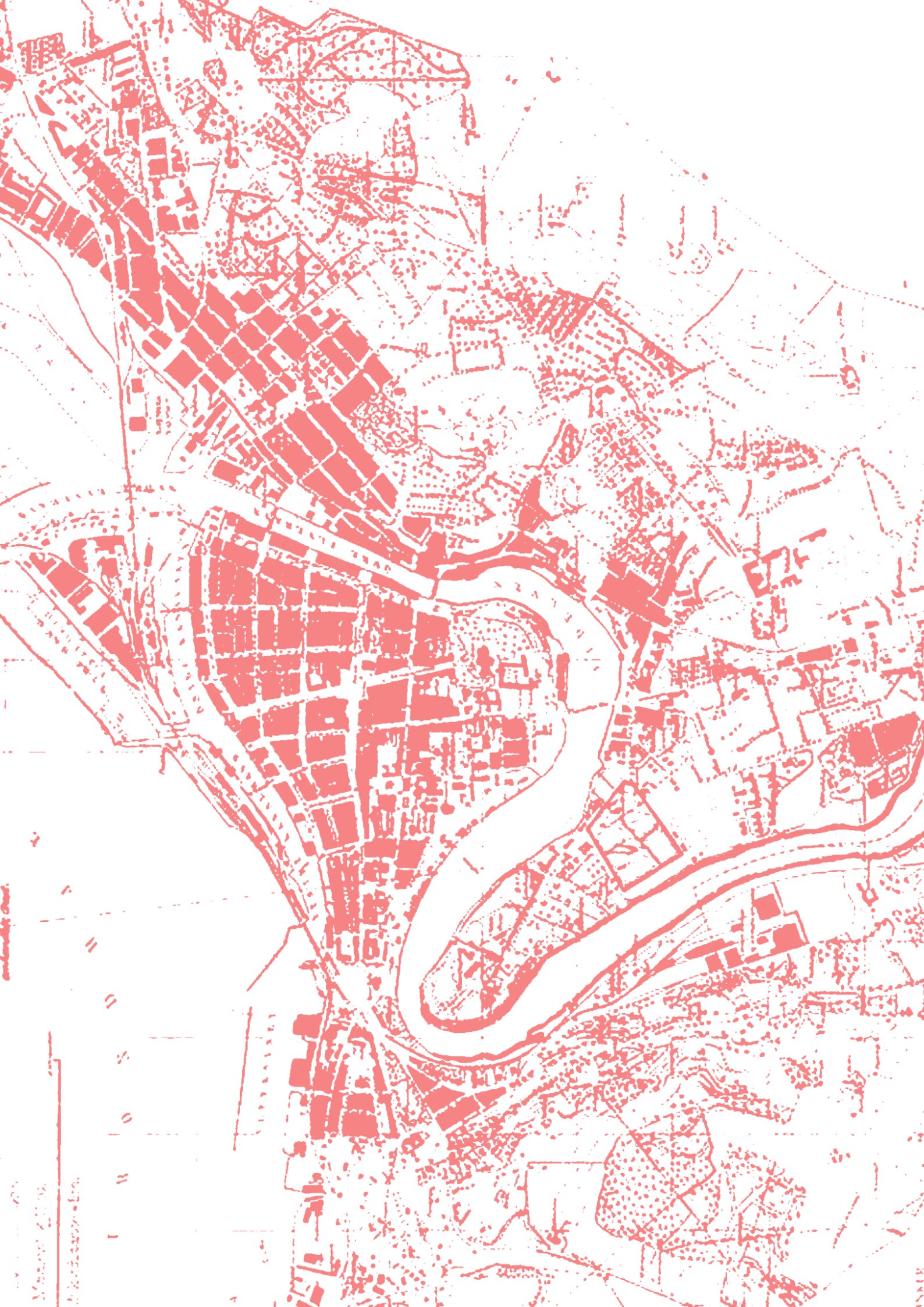
Manglende sosial boligbygging handler ikke om mangel på penger. Trondheim har vedtatt kostnadsdekkende husleie så det ikke går utover andre oppgaver. Det blir mye billigere for de som skal bo siden det er mulig å søke opptil 40% støtte fra Husbanken, kommunen får gode rentebetingelser, og reglene for bostøtte er mye gunstigere i kommunale leiligheter. Det vil i tillegg holde prisene nede på det ordinære boligmarkedet. Her handler det bare om mangel på politisk vilje og evne.

Etter Rødts mening bør kommunen danne et profesjonelt boligselskap som kan gjøre som andre eiendomsselskaper; kjøpe og få opsjoner på tomter. Selskapet kan benytte seg fullt ut av retten til å overta 10 % av leilighetene i borettslag, og samarbeide med utbyggere som er avhengig av å ha kjøper til en større del av leilighetene før de kan sette i gang.

Rødt foreslår 300 ekstra kommunale utleieboliger årlig, kjøpt eller bygd.

Investeringsbudsjett

	2020	2021	2022	2023
Nytt HV-senter			100	200
Kommunale boliger	450	900	900	900
Granåsen	-300	-200		
Totale økte investeringer	150	700	1000	1100
Derav bykassefinansierte	-300	-200	100	200
Investeringer som belaster bykassa	-300	-200	100	200
Økt gjeld med Rødts driftsbudsjett	254,2	276	288,4	297,7
Akkumulert økt gjeld	150	104,2	180,2	568,6
Økt avdrag som følge av Rødts budsjett	5,4	3,7	6,4	20,3
Reell økt gjeld	144,6	416,9	698,8	976,3
Økte renter som følge av Rødts budsjett	3,6	2,5	4,3	13,6
Økt driftsbudsjett	9,0	6,2	10,8	34

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Lugavala

Longitude

Latitude

Scale

Legend

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100